

te zorgen voor de belangen zijner onderdanen en zich het lot der verdrukten aan te trekken. Maar nooit kan een vorst, — hoe innig ook verbonden aan zijn volk, hoe ook in de uitoefening van zijn macht gebonden en hoe ook in zijn handelingen bepaald door dat eene doel, het heil van zijn volk, — de verantwoordelijkheid aan zijn Souverein onttrekken aan den Koning der koningen en die stellen in de handen van het volk waarvan hij het hoofd is en dat hij bestuurt door *zijn* wil.

Wordt dit ware fundamentum regnorum in eere gehouden en bewaard; verlaagt een vorst zich niet door van zijn hoogte neder te dalen en zich te stellen onder een domineerende meerderheid in den Staat, die het souverein gezag meent te bezitten; vereert een natie in dienende liefde den haar door God geschonken vorst; tast het volk in euvelen overmoed de rechten niet aan, die den koning in het belang der natie toekomen; dan verkrijgt de Staat zijn hechtheid weder, dan wordt het mogelijk dat een vorst, die boven de partijen verheven is en geen behoefte heeft aan de onderdrukking der minderheid, waakt tegen krenking en verkrachting van het recht en leniging brengt in die maatschappelijke nooden en behoeften, tot welker voorziening een tijdelijke volksmeerderheid niet overgaat, dan wanneer de ondergang haar dreigt en zij gevaar loopt van onder bloed en tranen te moeten wijken voor de lang door haar onderdrukte, met haar eigen wenschen strijdende belangen eener steeds geweldiger wordende volksmassa.

Ook voor ons volk echter, dat met geheel Europa op de paden der revolutie is verdwaald geraakt, is de terugkeer tot de erkenning dier alleen heilzame beginselen moeilijk, en bij den steeds hooger stijgenden revolutiekreet dreigt de belijdenis dier beginselen te verstommen. Toch is voor de wetenschap van het recht, nadat zij zich bevrijd heeft van de revolutionair-romanistische theorie, een schoone taak weggelegd, wanneer zij naast de onafhankelijkheid en